

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/136/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616203936
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2017:1616203936.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého C. V. D., narodeného XX.XX.XXXX., štátneho príslušníka Slovenskej republiky, toho času bytom ako otec, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ulica číslo 2942/60A, dieťa rodičov : V. V. D., narodený XX.XX.XXXX, štátny príslušník Slovenskej republiky, bytom M., W. číslo XXXX/XX a M. K. E., narodená XX.XX.XXXX, štátna občianka Vietnamskej socialistickej republiky, bytom K., Q.slo XX, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého C. (pôvodne V.) V. D., narodeného XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 125 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať k rukám otca, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Piešťany číslo 3P 8/2011-122 zo dňa 17.09.2012, v časti výroku o zverení a výživnom pre maloletého C. (pôvodne V.).

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením číslo konania 8P/121/2014-88 zo dňa 25.04.2016 tunajší súd začal konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a vylúčil ho na samostatné konanie. Konanie sa vedie pod spisovou značkou 8P/136/2016.

2. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.06.2017 sa otec domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C. a maloletej V. V. E., narodenej XX.XX.XXXX. Otec žiadal, aby súd zveril maloletého C. do jeho osobnej starostlivosti a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 125 Eur mesačne. Svoj návrh otec odôvodnil skutočnosťou, že matka sa od leta 2012 prestala starať o maloletého C. a otec si ho zobral k sebe do domácnosti, na čom sa s matkou ústne dohodol. Uviedol, že hradí všetky náklady spojené so starostlivosťou o maloletého vrátane sumy 50 Eur mesačne za doučovanie a sumy 20 Eur mesačne za obеды v školskej jedálni, zabezpečuje mu účasť na akciách organizovaných školou, na kultúrnych a spoločenských podujatiach, chodí s ním na letné dovolenky. Súčasne otec žiadal o zverenie maloletej V. V. E., narodenej XX.XX.XXXX do starostlivosti matky a určenie výživného otca vo výške 125 Eur mesačne. Konanie sa viedlo pod spisovou značkou 8P/184/2017.

3. Uznesením číslo konania 8P/184/2017- 23 zo dňa 23.10.2017 tunajší súd vylúčil návrh otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej V. V. E., narodenej XX.XX.XXXX., na samostatné konanie.

4. Uznesením číslo konania 8P/136/2017- 5, 8P/184/2017 - 24 zo dňa 23.10.2017 súd spojil konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu spisová značka 8P/136/2016 a o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu spisová značka 8P/184/2017 s tým, že vec bude ďalej vedená na tunajšom súde pod spisovou značkou 8P/136/2016.

5. Dňa 27.11.2017 bolo tunajšiemu súdu doručené písomné vyjadrenia matky. Uviedla, že sa stotožňuje s návrhom otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C. a žiadala, aby súd návrhu otca vyhovel.

Na pojednávanie nariadené na deň 07.12.2017 sa matka nedostavila napriek tomu, že bola o termíne pojednávania písomne upovedomená dňa 15.11.2017, pričom v písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 27.11.2017 matka vyjadrila súhlas s konaním v jej neprítomnosti. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

6. Otec v priebehu konania uviedol, že o maloletého C. sa fakticky stará od roku 2011, a to aj napriek pôvodnému rozhodnutiu Okresného súdu Piešťany, ktorým bol maloletý zverený do starostlivosti matky. Maloletý C. je podľa vyjadrenia otca žiakom deviatej triedy Základnej školy V. v M., stravuje sa v škole, je zdravý. Otec uviedol, že s matkou je dohodnutý aj na výživnom, toto navrhol ponechať v rozsahu, ako bolo pôvodne určené, t. j. vo výške 125 Eur mesačne, a to od právoplatnosti rozhodnutia.

7. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa uviedol, že s návrhom otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C. súhlasí s poukazom na skutočnosť, že otec sa o maloletého C. stará od roku 2011.

8. Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s rodným listom maloletého dieťaťa, potvrdením o návšteve školy maloletého dieťaťa, obsahom spisu tunajšieho súdu 8P/121/2014, obsahom spisu Okresného súdu Piešťany 3P/8/2011, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že rozsudkom číslo konania 3P/8/2011-22 zo dňa 17.09.2012, právoplatným dňa 30.11.2012, Okresný súd Piešťany schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej boli maloletý C. (v tom čase V.) a jeho maloletá sestra V. V. E., narodená XX.XX.XXXX, zverení do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu každého z detí sumou 125 Eur mesačne a styk otca s maloletými deťmi zostal bez obmedzenia.

V tom čase otec býval v prenajatom jednoizbovom byte v M., bol zamestnaný v spoločnosti Z. A., a. s., kde dosahoval čistý mesačný príjem vo výške 800 - 1000 Eur, bol zdravý.

Matka v tom čase žila v spoločnej domácnosti s maloletým C. a maloletou V. V. E., narodenou XX.XX.XXXX, podnikala ako živnostníčka v oblasti maloobchodu, jej mesačný príjem predstavoval sumu 470 Eur, poberala tiež prídavok na dieťa vo výške 21 Eur mesačne.

Maloletý C. bol v tom čase zdravý, jeho potreby boli primerané veku.

9. Otec v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s maloletým C.. Naďalej je zamestnaný v spoločnosti Z. A., a. s.. Otec má určenú vyživovaciu povinnosť k svojej maloletej dcére V. V. E., narodenej XX.XX.XXXX., vo výške 125 Eur mesačne v zmysle rozsudku Okresného súdu Piešťany číslo konania 3P/8/2011-22 zo dňa 17.09.2012.

10. Matka maloletého v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti so svojou maloletou dcérou V. V. E., narodenou XX.XX.XXXX a ďalším maloletým dieťaťom, narodeným z jej terajšieho vzťahu. Matka naďalej podniká na základe živnostenského oprávnenia.

Od doby, kedy sa o maloletého C. fakticky stará otec, matka prispieva na jeho výživu sumou 125 Eur mesačne.

11. Maloletý C. toho času navštevuje deviaty ročník Základnej školy V. v M., stravuje sa v školskej jedálni, je zdravý.

12. Podľa § 24 odseku 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby,

vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnostiam rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť za strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 24 odseku 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 odseku 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku dieťaťa.

16. Podľa § 28 odseku 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 36 odseku Zákona o rodine, veta prvá a druhá, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

18. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že ak sa rodičia maloletého dohodli už skôr na tom, ktorý z nich bude mať maloleté dieťa vo svojej výchove, a ak bola táto dohoda schválená rozhodnutím súdu, potom dôvody odôvodňujúce zmenu takéhoto rozhodnutia musia skutočne dosiahnuť intenzitu zmeny pomerov vo všetkých ich aspektoch (IV. ÚS 14/2000 - Ústavný súd Českej republiky). Aj v prípade, ak je u otca priaznivé prostredie na výchovu maloletého, treba uvážiť, či pre zverenie dieťaťa do výchovy otca sú v čase rozhodovania súdov náležité predpoklady, či dieťa malo možnosť si na svojho otca zvyknúť a prilnúť k nemu, aby premiestnením do nového prostredia nebol ohrozený jeho ďalší vývoj (R 21/1965).

19. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, s poukazom na súhlas matky so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca a na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, súd dospel k záveru, že u maloletého C. a jeho rodičov došlo od posledného rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému k zásadnej zmene pomerov, kedy sa o maloletého Kristiana na základe ústnej dohody s matkou dlhodobo stará otec. Preto súd vyhovel návrhu otca a rozhodol o zverení maloletého C. do jeho osobnej starostlivosti, keďže tento spôsobom svojho života dáva záruku, že osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Súd pri rozhodovaní rešpektoval citové väzby maloletého dieťaťa ako aj skutočnosť, že otec sa o maloletého riadne stará, zabezpečuje mu zdravé rodinné prostredie a poskytuje mu sústavnú osobnú starostlivosť. Súd súčasne konštatuje, že zverením dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov nie je dotknuté právo druhého z rodičov, teda všetky rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťatu zostávajú zachované. Ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré súvisia len s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa.

20. Podľa § 62 odseku 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 odseku 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

22. Podľa § 62 odseku 4, veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

23. Podľa § 62 odseku 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 65 odseku 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 odseku 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

26. Podľa § 76 odseku 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 76 odseku 3 Zákona o rodine, v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

28. Podľa § 76 odseku 4 Zákona o rodine, plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

29. Podľa § 77 odseku 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 78 odseku 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

31. Podľa § 217 odseku 1, prvej vety, Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

32. Podľa § 217 odseku 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

33. Podľa § 231 Civilného sporového poriadku, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

34. Podľa § 232 odseku 3 Civilného sporového poriadku, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

35. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

36. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale aj všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka a jeho všestranný rozvoj. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 odseku 1 Zákona o rodine, nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a podobne (R 27/1970). V rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu bude vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne dieťaťa

k životnej úrovni rodičov, aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu otca poskytnúť, boli zabezpečené výživným určeným v zodpovedajúcej miere (R 14/1966).

37. Pri ustálení výšky výživného súd zohľadnil osobnú starostlivosť otca o dieťa, vek dieťaťa, skutočnosť, že maloletý C. navštevuje v súčasnosti druhý stupeň základnej školy, zohľadnil vývojové potreby maloletého ako aj celkový vývoj životných nákladov. Procesom dokazovania súd zistil, že otec je zamestnaný v spoločnosti Z. A., a. s.. Okrem maloletého C. má otec súdom určenú vyživovaciu povinnosť k svojej maloletej dcére V. V. E., narodenej XX.XX.XXXX, vo výške 125 Eur. Matka podniká na základe živnostenského oprávnenia, žije v spoločnej domácnosti so svojimi dvomi maloletými deťmi a partnerom - otcom mladšieho dieťaťa.

38. Pri takto preukázanom skutkovom stave súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 125 Eur mesačne tak, ako to otec požadoval a s ktorou sumou matka aj súhlasila.

39. Čo sa týka doby určenia výživného, otec žiadal určiť vyživovaciu povinnosť matky k maloletému počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, preto súd aj od tejto doby výživné určil. I keď výživné na maloleté dieťa možno priznať najviac tri roky späť od podania návrhu, otec sa takto spätne určeného výživného nedomáhal, preto sa súd touto možnosťou ani nezaoberal, keďže v konaní ani neboli na takéto rozhodnutie preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 odseku 1 Civilného mimosporového poriadku, podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 odseku 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).